

نام دانش آموز:

ای نام تو بهترین سرآغاز

سؤال امتحانی درس: فارسی ۱

نام خانوادگی:

وزارت آموزش و پرورش

نوبت: اول

نام آموزشگاه: غیردولتی پسرانه **الغدیر** بابل

اداره کل آموزش و پرورش شهرستان بابل

تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۱۹

ساعت شروع: ۸ صبح

مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

پایه: دهم

رشته: تجربی - ریاضی

شماره کلاس:

تعداد صفحات: ۴ صفحه

ردیف	شرح سؤال	صفحه ۱	بارم
	قلمرو زبانی (۷ نمره)		
	۱- برای واژه «رونق»، یک مترادف در بیت زیر بیابید.	(۰/۲۵)	
	همّت بلند دار که نزد خدا و خلق باشد به قدر همّت تو اعتبار تو		
	۲- در همه گزینیه‌ها به جز گزینۀ ..... ، معادل معنایی واژه «ورطه» آمده است؟	(۰/۲۵)	
	الف) گرداب ب) گرفتاری ج) غوغا د) مهلکه		
	۳- در عبارت و بیت زیر، معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.	(۰/۵)	
	الف) و معلّم، مشوّش بود. ب) دلا معاشی چنان کن که گر بلغزد پای فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد		
	۴- شکل درست واژه‌ها را از داخل کمانک انتخاب کنید.	(۰/۵)	
	الف) بعد از تو روا باشد (نغز - نقض) همه پیمان‌ها ب) دیوار شهر خراب شده است، آن را (عمارت - امارت) باید کردن.		
	۵- در عبارت‌های زیر، شکل درست واژه‌هایی را که املای آنها غلط است، بنویسید.	(۰/۵)	
	الف) چون بخواستیم رفت، ما را به انعام و اکرام از راه دریا گسیل کرد؛ چنان که در کرامت و فراغ به پارس رسیدیم. ب) مرگت چنان زندگی را به سُخره گرفت / و آن را بی‌غدر کرد / که مردنی چنان / غبطه بزرگ زندگانی شد.		
	۶- در کدام گزینه، غلط املایی وجود دارد؟ شکل درست آن را بنویسید.	(۰/۵)	
	الف) دست معلّم از وقب حیوان روان شد و در آخره ماند. ب) از یال و غارب به زیر آمد و گرده را برآورد. ج) در چنان ببقوله‌ای آشنایی غنیمتی بود. د) و فلق، محرابی / که تو در آن / نماز صبح شهادت گزارده‌ای.		
	۷- در کدام گزینه، غلط املایی دیده می‌شود؟	(۰/۲۵)	
	الف) حُسنّت به اتفاق ملاحظت جهان گرفت ج) در دفع مکاید دشمن، تأخیر ثواب نینند. ب) و در مقابله لثیمی ، کریمی کرد د) پس چون در او این چندین اندوه و طرب بود.		
	۸- با توجه به گروه واژه‌های زیر، شکل درست واژه‌ای را که املای آن غلط است، بنویسید.	(۰/۲۵)	
	خذلان و مذلت - غرابت و خویشاوندی - غالب و چیره - غُلغُلزن و غوغاکنان		
	۹- در هر یک از موارد زیر، کدام واژه حذف شده است؟ نوع حذف را بنویسید.	(۱)	
	الف) دوش ، مرغی به صبح می‌نالید عقل و صبرم ببرد و طاقت و هوش ب) سر و زر و دل و جانم، فدای آن یاری که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد		

۱۰- نوع حرف «واو» (عطف، ربط، میان‌وند) را به ترتیب در متن زیر، مشخص کنید. (۰/۷۵)

الف) گفتم این شرط آدمیت نیست مرغ، تسبیح‌گوی و من خاموش
ب) پیرمرد شندرغاز در وزارت فرهنگ می‌گرفت که صرف و خرج خانه‌اش می‌شد. آنچه این وضع را بدتر می‌کرد، رفت و آمد شاعران جوان بود.

۱۱- در کدام گزینه، واژه «دو تلفظی» به کار نرفته است؟ (۰/۲۵)

الف) دوران روزگار به ما بگذرد بسی (ب) از برهنگی و عاجزی به دیوانگان مانده بودیم
ج) به یادگار نسیم صبا نگه دارد (د) بدان که قرآن مانند است به بهشت جاودان

۱۲- جدول زیر را کامل کنید. (با حفظ شخص) (۰/۵)

فعل	ساخت منفی	امر
دارید می‌گریزد		

۱۳- گروه اسمی در کدام گزینه، مطابق الگوی «هسته + صفت + مضاف‌الیه» است؟ (۰/۲۵)

الف) ضامن دوام جهان (ب) لبان اراده تو (ج) نماز صبح شهادت (د) گوشه روشن وجدان

۱۴- در کدام گزینه واژه‌ای وجود دارد که در گذر زمان، دچار «تحول معنایی» نشده است؟ (۰/۲۵)

الف) رقعهای نوشتن و عذری خواستم. (ب) شوخ از خود باز کنیم.
ج) ما را به نزدیک خویش باز گرفت. (د) چون از در، در رفتیم.

۱۵- در عبارتهای زیر نقش دستوری واژه‌ها و ضمیرهای پیوسته مشخص شده را بنویسید. (۱)

الف) آه، ای مرگ تو معیار (ب) چو گفتمش که دلم را نگاه دار، چه گفت؟
ج) ای صبحدم، ببین که کجا می‌فرستم (د) چو در وقت بهار آبی پدیدار

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۶- در بیت زیر، یک «تشبیه» و یک «استعاره» مشخص کنید. (۰/۵)

برکن ز بن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم بر کند

۱۷- جاهای خالی عبارتهای زیر را به درستی، پر کنید. (۰/۵)

الف) کاربرد واژگان قافیه در بیت زیر، سبب خلق آرایه ادبی ..... شده است.
« گه به دهان بر زده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف »
ب) در بیت زیر، کاربرد آرایه‌های «مجاز و .....» مشهود است.
« لیک چنان خیره و خاموش ماند / کز همه شیرین سخنی گوش ماند »

۱۸- آرایه ادبی مناسب با هر سروده را در برابر آن بنویسید (یک آرایه، اضافه است). (۱)

ایهام	حاصل بی‌حاصلی نبود به جز شرمندگی	الف) بید مجنون در تمام عمر، سر بالا نکرد
مجاز	وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده‌ست	ب) بی مهر رخت روز مرا نور نمانده‌ست
حسن تعلیل	چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی	ج) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی
حسن آمیزی	که علم کند به عالم شهدای کربلا را؟	د) به جز از علی که آرد پسری ابوالعجایب
تلمیح		

بارم	صفحة ۳	شرح سؤال	سؤال فارسی ۱ پایه دهم (دی ۱۴۰۲)	ردیف
	(۱)	۱۹- آرایه ادبی مناسب هر بیت را برگزینید. الف) عشق شوری در نهاد ما نهاد جان ما در بوته سودا نهاد (تکرار - جناس) ب) در مقابله وفا، جفا کرد و در مقابله زشتی، آشتی کرد. (تضاد - سجع) ج) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد (استعاره - تشبیه) د) چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می افتد (تشبیه - حسن تعلیل)		
	(۰/۲۵)	۲۰- کدام اثر زیر، منظوم (شعر) است؟ الف) سیاست نامه ب) قابوس نامه ج) الهی نامه د) اسرارالتوحید		
	(۰/۵)	۲۱- درستی و نادرستی هر یک از عبارات های زیر را مشخص کنید. الف) شعر سپید، گونه ای از شعر معاصر است که آهنگ دارد اما وزن عروضی ندارد و جای قافیه در آن مشخص نیست. ص ☐ غ ☐ ب) ادبیات عرفانی ما که بسیار غنی و گسترده است در حوزه ادبیات تعلیمی قرار می گیرد. ص ☐ غ ☐		
	(۰/۲۵)	۲۲- «گوشواره عرش» اثر کیست؟		
	(۰/۵)	۲۳- بیتی از شعرخوانی «بوی گل و ریحان ها» بنویسید که قافیه آن «بستان ها و ریحان ها» باشد.		
	(۰/۵)	۲۴- بیت زیر را کامل کنید. چو به دوست عهد بندد ز میان پاکبازان -----		
		قلمرو فکری (۸ نمره)		
	(۰/۲۵)	۲۵- معنی عبارات ها و بیت های زیر را به نثر ساده و روان بنویسید. الف) خویشتن از حادثه برتر کشد.		
	(۰/۲۵)	ب) که بزرگان به هر حق و باطلی از جای نشوند.		
	(۰/۵)	ج) خون تو شرف را سرخگون کرده است.		
	(۰/۵)	د) اما در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود.		
	(۰/۷۵)	ه) این مرد ایرانی دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.		
	(۰/۷۵)	و) هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید!		
	(۱)	ز) بادی که در زمانه بسی شمع ها بگشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد		
	(۰/۵)	۲۶- مفهوم مشترک دو عبارت زیر را بنویسید. الف) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست ب) تا نگردي آشنا، زین پرده رمزی نشنوی گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش		
	(۰/۵)	۲۷- در جمله زیر، نویسنده بر کدام ویژگی های اخلاقی تأکید می کند؟ « و اثر غم و شادی پیش مردمان، بر خود پیدا مکن. »		
	(۰/۵)	۲۸- پیام مشترک بیت و عبارت زیر را بنویسید. الف) گفتم این شرط آدمیت نیست مرغ تسبیح گوی و من خاموش ب) اندیشه کردم که مروت نباشد همه در تسبیح و من به غفلت، خفته.		

ردیف	سؤال فارسی ۲ پایه یازدهم (دی ۱۴۰۲)	شرح سؤال	صفحه ۴	بارم
	۲۹- حدیث «الدَّهْرُ يَوْمَانِ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ» با کدام بیت زیر ارتباط معنایی دارد؟	الف) ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن تأثیر اختران شما نیز بگذرد ب) زین کاروانسرای، بسی کاروان گذشت ناچار، کاروان شما نیز بگذرد	(۰/۵)	
	۳۰- بیت و عبارت زیر بر چه نکته‌ای تأکید دارد؟	الف) صورت زیبای ظاهر هیچ نیست ای برادر، سیرت زیبا بیار ب) قصه حال یوسف را نیکو نه از حُسن صورت او گفت، بلکه از حُسن سیرت او گفت؛ زیرا که نیکو خو، بهتر هزار بار از نیکو رو.	(۰/۵)	
	۳۱- منظور شاعر از واژه‌های خط کشیده شده در بیت‌های زیر چیست؟	الف) قطره باران که درافتد به خاک زو بدمد بس <u>گهر</u> تابناک ب) ای تو رمه سپرده به <u>چوپان گرگ طبع</u> این گرگی شبان شما نیز بگذرد ج) گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان نگاه دار <u>سر رشته</u> تا نگه دارد	(۱/۵)	
	با آرزوی موفقیت	جمع نمره	۲۰	

صفحه ۱

شرح سؤال

قلمرو زبانی: (۷ نمره)

- ۱- اعتبار (۰/۲۵)   ۲- ج (غوغا) (۰/۲۵)
- ۳- الف) آشفته و پریشان (۰/۲۵)   ب) زندگانی، زیست، زندگانی کردن (۰/۲۵)
- ۴- الف) نقض (۰/۲۵)   ب) عمارت (۰/۲۵)
- ۵- الف) بخواستیم (۰/۲۵)   ب) بی قدر (۰/۲۵)
- ۶- ج) (۰/۲۵) / کلمه: بیغوله (۰/۲۵)   ۷- ج) (صواب) (۰/۲۵)   ۸- قرابت (۰/۲۵)
- ۹- الف) ببرد (۰/۲۵)   حذف به قرینه لفظی (۰/۲۵)   ب) باشد (۰/۲۵)   حذف به قرینه معنایی (۰/۲۵)
- ۱۰- الف) واو ربط (۰/۲۵)   ب) واوها به ترتیب « عطف » ، « میانوند » (۰/۵)   ۱۱- ب) (۰/۲۵)
- ۱۲- ساخت منفی ← نمی‌گریزد (۰/۲۵)   امر ← بگریزد (۰/۲۵)
- ۱۳- د) گوشه روشن وجدان (۰/۲۵)   ۱۴- الف) (۰/۲۵)
- ۱۵- الف) ← مرگ: نهاد (۰/۲۵)   ب) ش ← متمم (۰/۲۵)
- ج) مفعول (۰/۲۵)   د) پدیدار ← مسند (۰/۲۵)

قلمرو ادبی: (۵ نمره)

- ۱۶- تشبیه ← بنای ظلم (۰/۲۵)   استعاره ← این بنا (۰/۲۵)
- ۱۷- الف) جناس (۰/۲۵)   ب) حس آمیزی (۰/۲۵)
- ۱۸- الف) حُسن تعلیل (۰/۲۵)   ب) ایهام (۰/۲۵)   ج) مجاز (۰/۲۵)   د) تلمیح (۰/۲۵)
- ۱۹- الف) جناس (۰/۲۵)   ب) تضاد (۰/۲۵)   ج) تشبیه (۰/۲۵)   د) تشبیه (۰/۲۵)
- ۲۰- ج) (الهی‌نامه) (۰/۲۵)   ۲۱- الف) ص (۰/۲۵)   ب) غ (۰/۲۵)
- ۲۲- سیدعلی موسوی گرمارودی (۰/۲۵)
- ۲۳- وقتی دل سودایی می‌رفت به بستان‌ها / بی‌خویشتم کردی بوی گل و ریحان‌ها (۰/۵)
- ۲۴- چو علی که می‌تواند که به سر برد وفا را (۰/۵)

- الف) (چشمه) خود را از آن حادثه (دریا) نجات دهد. (۰/۲۵)
- ب) انسان‌های بزرگ در برابر هر درستی و نادرستی خشمگین نمی‌شوند. (۰/۲۵)
- ج) شهادت تو ای امام حسین(ع) آبرو و شرف را اعتبار بخشیده است. (۰/۵)
- د) اما در طرح اولیه اسب مشکل داشت. (۰/۵)
- ه) این مرد ایرانی فقیر و تهیدست بود و وضع مالی خوبی نداشت که به حال و وضع من رسیدگی کند. (۰/۷۵)
- و) هرگز مکر و حيلة حيله‌گران و مکاران با خواست و اراده خداوند آگاه به اسرار برابری نمی‌کند. (۰/۷۵)
- ز) مرگ که در روزگار انسان‌های بزرگ بسیاری را از بین می‌برد (۰/۵)
- به ناچار جسم شما انسان‌های ظالم را دربر می‌گیرد. (۰/۵)

۲۶- رازداری (۰/۵)

۲۷- صبوری و خویشتن‌داری - احساساتی نشدن - رازداری (۰/۵)

۲۸- همه پدیده‌های جهان هستی خدا را ستایش می‌کنند. (۰/۵)

۲۹- الف) (۰/۵) ۳۰- ترجیح باطن نیکو بر ظاهر نیکو (۰/۵)

۳۱- الف) گهر گل‌ها و گیاهان (۰/۵)

ب) چوپان گرگ‌طبع: حاکمان ظالم و ستمگر (۰/۵)

ج) سررشته: عهد و پیمان (۰/۵)

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد